

BOŽENA PLOCHÁŇOVÁ

grafička, ilustrátorka, karikaturistka

Božena Plocháňová sa narodila 2. januára 1929 v Prahe a vyrastala v časti Vinohrady. Študovala na Štátnej grafickej škole v Prahe, kde dostala vynikajúce základy pre kresbu. Po presťahovaní sa do Bratislavy krátko pôsobila v SND. Od roku 1952 pracovala v časopise Roháč, ale publikovala aj v ďalších časopisoch. Jej pôsobenie v redakcii Roháča trvalo vyše štyridsať rokov. Bola jednou z prvých žien, ktoré sa profesionálne venovali kreslenému humoru. Približne tridsať rokov kreslila komiks o manželskom páre Bill a Mary. Dominantnou v jej tvorbe sa stala ilustrácia pre deti. Dodnes vychádzajú mnohé knihy s jej ilustráciami, pretože nič nestratili zo svojej originality. Ilustrovala množstvo detských kníh, ale aj učebníc. Spolupracovala s významnými slovenskými spisovateľkami, s ktorými ju spájali najmä humor pre deti a pekný vzťah k zvieratám. Boli to napríklad Mária Ďuričková, Elena Čepčeková, Krista Bendová, Hana Ponická. Jej kresby pre deti sú nesmierne veselé a hravé. Pre jej obrázky je charakteristická ľahkosť prejavu, dokonalá výtvarná profesionalita, voľnosť, jednoduchosť, brilantnosť a precíznosť. Jej kresby vždy vyžarujú istú dávku humoru, čím sú príťažlivé pre detského, ale aj dospelého diváka. V súčasnosti ilustruje seriály pre najmenších, ako aj časopisy pre krížovkárov. Kresbičky Boženy Plocháňovej si z rozprávkových kníh a časopisov pre deti pamätá už niekoľko generácií. Ilustrovala knihy Bola raz jedna trieda, Danká a Janka, Opice z našej police i seriály pre deti v časopisoch Včielka, Zornička, Fifík a iné. V roku 1968 získala Cenu vydavateľstva Mladé letá za knihu Cibulľkove dobrodružstvá. V roku 2009 jej bolo udelené ocenenie Zlatá rybka 2008 za knihu Danká a Janka a v roku 2010 získala kniha Osmijanko sa vracia titul Najkrajšia detská kniha leta. Knižnú tvorbu vždy považovala za „sviatok“ a tak k nej aj pristupovala. Žije a tvorí v Bratislave.

Z tvorby Márie Ďuričkovej ilustrovala:

Danká a Janka (M. Ďuričková, Mladé letá 1961, SPN - Mladé letá 2010)

Výberová bibliografia:

Bola raz jedna trieda (K. Bendová, SNDK 1956)

Cibulľkove dobrodružstvá (G. Rodari, Mladé letá 1959)

Hrdinský zápisník (K. Jarunková, Mladé letá 1960)

Danká a Janka (M. Ďuričková, Mladé letá 1961, SPN - Mladé letá 2010)

O Štoplíkovi (H. Ponická, Slovenský spisovateľ 1961, Osveta 1991, Transcius 1999, Forza Music 2013)

Opice z našej police (K. Bendová, Mladé letá 1966, Buvik 1993, v češtine Buvik 2011)

Osmijanko rozpráva... (K. Bendová, Mladé letá 1967, 1968, 1969, súborné vyd. Osmijankove rozprávky Mladé letá 1973)

Meduška (E. Čepčeková, Mladé letá 1970)

Štvornohé rozprávky (J. Pavlovič, Mladé letá 1975)

Alfonz Vrtinôžka (G. Holtz-Baumert, Východoslovenské vydavateľstvo 1983)

Slávnosť u Pipi Dlhej Pančuchy (A. Lindgrenová, Mladé letá 1985)

Jánošíček (Z. Zemaníková, Mladé letá 1986)

Osmijanko sa vracia (K. Bendová, Buvik 2010)